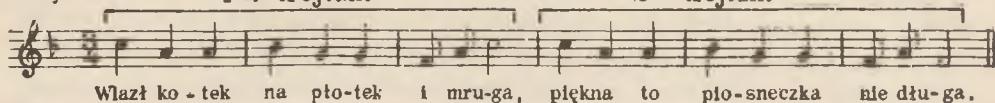

Tonalnie przedstawia się ta melodyjka

Przykład 14

1szy trójtakt

2gi trójtakt

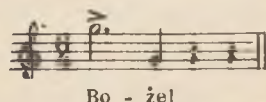
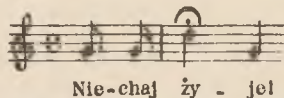
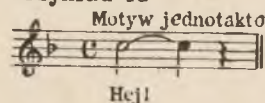

Można zatem tworzyć melodie o każdej ilości taktów, byle ich liczba była uzasadniona z jednej strony miarą wiersza i deklamacją (podkreślanie ważnych wyrazów), a z drugiej harmonją i następstwem akordów. Myśl przerwana przecinkiem lub zakończona kropką, wymaga stosownych kadencji, o których już była mowa poprzednio. Rzecz prosta, że w całej pełni wystąpi to w czterogłosowe, a nawet i trzygłosowej pieśni, w których następstwo akordów*) przedstawi się uczniowi z całą dokładnością, a nie jak obecnie w poszczególnych zwrotach melodji, pozwalających się tylko domyślać harmonji. Na każdy sposób, ważną tu jest rzeczą, wyrobienie sobie poczucia mniejszych i większych całości melodji, na podobieństwo zdania lub całego okresu zdań mówionych czy pisanych.

W danym razie, jeden takt może już całość przedstawiać. Dzieje się to przy wykrzyknikach lub przy wezwaniach naprzykład, a wówczas takt taki może być uważany za istniejący dla siebie osobno. albo wliczony do całego okresu, stosownie do intencji tkwiącej w tekście, czy też w melodji,

Przykład 15

Motyw jednotaktowy

Chcąc następnie przejść dalsze możliwości, zastanowimy się po kolei przy frazach od dwutaktu począwszy, aż do większych całości.

Dwutakt może być albo zamknięty, t. j. stanowiący całość dla siebie, albo prowadzący, w którym to razie wymaga dalszego ciągu.

Przykład 16

Przykład 17

Trójtakt przedstawia się podobnie jak dwutakt.

Czterotakt najczęściej bywa prowadzącym półokresem.

Pięciotakt powstaje przez połączenie trójtaktu z dwutaktem albo odwrotnie: 3+2 albo 2+3. Nie jest też wykluczoną budowa 4+1 co już nabiera cechy rozszerzenia czterotaktu.

*) Używamy słowa akord w zastępstwie „trójgłosu“.